

Ése de două ori în septembra: **Joi-a** și **Domineo'a**; éra cindu va pretinde importantia materialor, va ési de trei séu de patru ori în septembra.

Pretiulu de prenumeratiune,
pentru Austria:

pe anu intregu	8 fl. v. a.
" diumetate de anu	4 fl. v. a.
" patrariu	2 fl. v. a.
pentru România și strainatate:	
" anu intregu	12 fl. v. a.
" diumetate de anu	6 fl. v. a.

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la toti dd. core spundinti ai nostri, si de a dreptul la Redactiune **Stationsgasse Nr. 1**, unde sunt a se adresá si corespondintele, ce privesc Redactiunea, administratiunea seu speditur's; căte vor fi nefrancate, nuse vor primi, éra cele anonime nu se vor publica

Pentru anuncie si alte comunicatiuni de interesu privatu — se respunde căte 7 cr. pe liniu; repetirile se facu cu pretiu acordantu. Pretiulu timbrului căte 30 cr. pentru una data se anticipa.

Invitare de prenumeratiune

„ALBINA“

pe patrariul de la 1. aprile, ce tocmai incepe, cu pretiulu si in conditiunile de pana acum, precum se vedu acelea mai susu in fruntariu.

Splicatiuni intre amici si pentru publicu.

Budapest in 17 aprilie n. 1975.

Ei bine, cum — pentru numele lui Dadeu, poteti sè-ii judecati atâtu de rigurosu si sè-ii condamnati atâtu de crudelu, pe acei bieti de ómeni, cari — nu ve cunoscu si nu ve sciu judecat, judecandu-ve numai dupa sine; cari — nu cunoscu lumea, de cătu dupa cărti si din audiu? Dar ei seracii — nici nu sciu, ce insemetate au cele ce se scriu, ba nici cele ce ei scriu. De unde? Că dora ómenii, ce facu o parte din viéti'a publica, omenii a căroru tota resuflarea si miscarea s'a prefacutu in lupta, lupta politica, pentru dreptulu si conditiunile de essistintia — nu a loru, ei a coloru omogenii, adeca a coloru de o origine, limba si sòrte cu ei, a coloru din famili'a cea mare a loru, pentru cari singuri ei cugeta si traiescu si patimescu; — că dora acei ómeni nu voru avé slabitiunea de a se iritá, pentru că guresii din poporu, in marginitele loru conditiuni normali — nu ii pricepu si — nu sunt capaci de a-ii apretiui si urmá! Semiodictii — de candu e lumea au fost cei mai aprigi contrari ai luminei celei adverate, pentru că acésta pururiá a fost nestiferita ochilor loru coloru numai unu picutiu deschis!

Dar intieliginti'a cea adverata este casi sorele; intrepuna-se nuori peste nuori, cătu de grosi, redice-se fumuri si cetie, viscolésca-se tota pulberea din lume si invelésca-i radiele faciei: elu totu va strabate si cu atâtu mai mandru va luci si mai petrundiatoriu va incaldí, si omenimea, ce — cătu va fi, in totalitate ei pururiá va insetá dupa lumina si caldura, omenimea cu atâtu mai multu luva cauta si admirá!

„Lasati-ii dara, aveți răbdare cu ei, bietii *catielandri*, teneri si betrani, ce numai prin chionare la stelo sciu sè-si manifeste essistinti'a. Dar — cine se speria de ei? Cine se ia dupa ei? !.....“

Astfelui vine a ne certá si mustră unu amicu de langa Aradu, pentru dar ce sè mai spunem, că si asiá totu insul scie, pentru ce!

Noi insa nu cugetamu asiá; noue nu ni s'ar cuveni sè cugetamu asiá. Ast'a pote se fie iertatu ómeniloru privati. —

Noi — nici pre noi si nici pre partit'a nostra — n'o consideram de sòre, nici pre antagoni — nu ii tienemu de nuori de pulbere seu de *catielandri*.

Noi — da, ne indignam forte asupra-li, pentru că — ii-am considerat de ai nostri, de forte aprópe ai nostri, si ii-am iubit, si am contatul pre ei in lupta pentru famili'a nostra cea mare, ce se dice natuine.

De o suta de ori noi ne-am superatuiti si interitatul pentru nepriceriperile si neghioiele acelora, pre cari ii tienemu legati prin cele mai poterice si sacre legature firesci, legati prin sòrte de noi, si carii ei insisi striga in lumea larga si in gúra mare, că — atientescu acelasi scopu casti noi!

Hei! Acel'a nu semte, carele nu scie, ce multu dore, ce aduncu sfasia anim'a, retacirile coloru ai nostri! Dar inca cindu mai avemu causa, a presupune si malitia si stricatiune!!

Despre fericitul Edgar Quinet, despre a căruia móre si pompósa immortamentare reportaramu adineóra, se scrie, că densulu d'o mila de ori injurá in celu mai aspru tonu, pe connationalii sei, pre francesi, esprimandu-se că sunt — „diuometate tigri, diuometate maimutie“, dar se adauge, că — cu tóte acestea, „elu insusi o data cu capulu n'arf doritu sè fie alt'a de cătu francesu pe acésta lume!

Ei vedeti; acest'a este sentiul si al romanilor de sentiuri si pricepera, de conștiința si — seriósa tendintia si activitatea nationale. Se supera si inver-

siuna si necagescu de móre, intocinai cum se intempla cu parintele celu bunu, cindu si-vede pre amatii sei din familia aberandu de la calea cea drépta, si mancandu-se in locu d'a se sprigini, si escendandu in viéti'a, si ruinandu-se in locu d'a se regulá si validitá; parintele celu bunu ii dogenesce si condamna cătu mai aspru, dar — totu ii iubesc si — totu este gata, a-si sacrificá viéti'a, fericirea pentru binelor loru, măcar că momentanu si ntóree facia de catra ei.

De aceea si noi, numai pr cătu desmatiatii de ei ni se aruncara in *casă* si in capu cu petulantia, ii isbiramus la o parte, ca sè nu ni fie pedecea cursului liberu, rationale; de aci in colia — *ora cătu de rei, totu sunt ai nostri, si in fine noi si pentru alu loru bine — cauta se pasim u inainte.*

Si — fiindu că amicul de langa Aradu ni dede indemnui a vorbi érasi de acésta causa, spre liniscirea si directiunea publicului nostru celu mare avemu sè insemanu la acésta ocasiune, că — dupa observatiunile ce facuram si noi si altii pan' acuma, apoi in *trei parti*, de totulu diferite, din totu alte motive, a destepatut *diferite afectiuni si manifestatiuni* tienut'a adoptata si proclamata de clubulu nationale dela Dieta. Si acele diferite parti, cu diferitele loru motive si afectiuni, sunt pr caracteristice si merita tota consideratiunea.

Mai antaiu si mai antaiu fanfaronii si ciarlatani nostri, cei de atâtea ori blamati de noi, au socotit u aceea proclamata conduita a clubului de minunata ocasiune pentru d'a-si spalá faci'a loru ticalósa cu insinuatinni si chiar acusari false — in contra nostra. Acei'a nici n'ar fi datu in clubu, déca nu credeau că vor loví in noi. Facia de acest'a nu ni remane, de cătu a ni continuá activitatea controlatoria si demascatória, pentru d'a feri publiculu celu mare de amagirile loru. —

Mai sunt altii, de o a dô'a categoria, ómeni slabii si egoisti, cari — pre facia,

de sfíela, au mersu cu noi, dar — pre cari interesele loru particulari ii trageau cătra domni, căroru ei in ascunsu si faceau servitía, chiar in contra causei nòstre. Acesti'a abia apucara prochiamere nouei nòstre tienute, pentru d'a strigá in triumfu: „*Haide sè dàmu man'a cu stepanii, sè ne impreunâmu cu ei, sè simu un'a cu ei; căci — éta că sunt liberali si — éta că sì „Albina“ si Babesiu s'a intovarsit u ei, precum adeveresce „Gazeta“ si „Zastava“ etc.*“

Acesti ómeni slabii, nu vor sè auda, cindu cineva cu „Albina“ in mana li aréta, că Clubul national si „Albina“ si Babesiu *tenu mortstu la program'a si opositiunea nationale*, si că au declarat si dechiara, că — n'au nici o causa, ma nici dreptulu d'a se lapetá de program'a si opositiunea nationale; că — tota schimbarea in tienuta e: numai si numai a se feri, cătu se pote, sè nu li se pote imputá din partea celor de la potere, ca si cum ei ar impedece seu ingreuná imbunatatiile amarei sturi publice si private in tiéra; spre care scopu, dechiarara in publicu, că nu vor combate, ei chiar vor sprigni bunele intentiuni, unde le vor affá la guvernui; — pre cari — dorere, pana acuma inca nu le-au potutu astă in concretu, ca sè le sprignesca!

Omenii de acésta categoria numai atunci se voru destepatá din retacirea loru voluntarie, cindu vor senti amaru urmările ei. Noi n'avemu sè ne plangemude retacirea loru, căci ei — insisi au cautat'o. —

In fine sunt multi si de cei sinceri ai nostri, cari precum din mai multe parti ni scriu, supunu motive secrete la pasulu nostru si se temu, sè nu simu fost amagiti de domnii de la potere.

Acesti'a sunt, cari ne interesédia; pre acestia ii pretiuimus, mai vertosu că — totu acesti'a in partie de diosu predica poporului *asteptare*, silu-ferescu de a se aruncá in curs'a liberalismului partitelor magiare fusionate seu metamorfosate. Si acestora pentru asta data

FONSIORA.

ACTIVITATEA

Vicarilor foranei episcopesci gr. cat. din districtulu Naseudului, dela infinitarea vicariatului pana la Vicariu Anchidim Popu inchisive.

IV. Vicariatul Ioanu Marianu.

— Urmare. —

Si ce a facutu acestu barbatu ca director si vicariu?

Ca director a midilocit:

1. De in fiacare comuna s'a edificatu casa scolare si sa datu din partea comandei gradina de pomaritu, spre a se deprinde invetiacii in acestu ramu de economia.

2. A tienutu cătiva cursuri preparandiali — dreptu că numai in 6 luni — spre a da scolelor barem in cătiva invetiatori calificati si initiatii in metod'a cea noua.

3. A midilocitul lefe bunisiora pentru invetiatori din lădile comunali si scutirea loru dela tote greutatile comunali si militari.

4. Asemenea a midilocit, ca cărtile scolari si materialulu de scrisu sè se platesca din lădile comunali.

5. Mergea in totu anulu la esamini, si anumitu in lun'a lui Iuliu, pre spesele fondului preventelor, cari le tineea cu atâta rigorositate si scrupulositate, incătu in unele comune tinea o di intréga. Cu aceea ocasiune cercu ou de amenuntulu, că ore circa scol'a in

dile de lucru pruncii de ambele sesse, dela 7—12 ani, ér in serbatori si dominece cei dela 12—16 ani, si deca aflat cuincă parentii nu ii-au tramesu, ci ii-au opacitul pentru unu lucru ori altulu, ii-aréta juredictiunei militari spre pedepsire, ce se si essecutá cu tota rigositatea, pedepsindu-li mai cu séma cu lucruri comunali. Si acésta a fost cau'a de scole ca ale lui Marianu nu au fost si nici nu sciu cindu fi.

6. A midilocitul prin activitatea sa de invetiatorii scolelor triviali din Monor, B. Prundu, Sanguorgiu, Telciu si Zagra au capetatu lefe mai mari, din fondulu preventorilor, si in scolele acestea s'au propus obiectele si in limb'a germana, asiá cătu din acestea se primiu pruncii in a 3. classe normale in Nascudu.

7. Prin tactulu si desteritatea sa — dupa pre-avut'a contielegere cu intréga preotimea si representantii comunelor de ambe confesii, intrunu sinodu tienutu in cas'a vicariale — a midilocitul de dreptulu regalul a cărcimarii lui de trei luni, care dupa legile patriei mai remase inca granitierilor, s'a esarendatu in favorea unui fondu scolastecu, infinitiandu in fiacare comuna si anume in comunele mari de 4000, in cele de medilocu de 3000 si in cele mai mici de 2000 fl. si dupa completare era sè vina granitierii in posessiunea acestui dreptu.

8. A midilocit de manipulatiunea ace-

storu provente a dus'o despartimentulu militare, destinat pentru compturi si ducerea ratinilor desputi de ori ce feliu de provente a erariului militare.

9. Fiindu in Naseudu cas'a educatoria militare pentru 50 alumni, si anumitu 25 din regimentulu naseudanu si 25 dela Orlatu, erau obligati bietii granitieri a contribui o suma bunisiora la sustinerea acestei case; directore Marianu inse a esoperatul liberarea granitierilor dela acésta contribuire si sustinerea casei din parte erariului militare.

10. Ca director, dupa contielegerea avuta cu representantii tuturor comunelor, a facutu o representatiune la inaltele locuri militari despre necesitatea unei comasari a tuturor teritoriilor seu barem a unei impartiri in trei calcaturi, si despre trameterea unui invetiatoriu normale la scol'a agronomica din Keszthely, care dupa reintorcere se deprinda pre elevi si in economia, ca asiá se potu introduce o economia mai ratiunale; ci acestea propunerii salatari nu s'au primitu si asiá a remas totu slendrianul celu vechiu si va remané cine scie cătu.

11. Ca sè scape pre granitieri de facerea multoru gurduri la gradinile oficialilor militari si ingradirea tiérinelor cu nuiele, prin ce se pustiu padurile, a introdusu gurduri viue de paducei (Weissdorn,) cari trebuia sè ii aduca vighitorii de paduri in totu anulu si

cu ajutoriulu invetiatorilor si a scolarilor din scol'a normale sè-ii plantodie, impleteasca si taia in tota primavera. Inceputulu s'a facutu cu gradinelé oficialilor din Naseudu, apoi a celor de pre sato si asiá pr inceput s'au ingradit cu atari gurduri nu numai gradinile mai multoru oficiali, ci si de ale granitierilor, si se fia statu institutulu militare, s'ar fi latit si pre la tiérine, prin ce si omenii ar fi fost crutati de facerea multoru gurduri si padurile eratiate; dar desfiintandu-se si ocupandu erariulu civilu toté cartirele si dandu-le in chiria, cele din Naseudu amplioitalor civili, era cele de pre sate jidanilor, si unele prefacandu-le in casarme de gendarmi, le-au stricatu si pustitu facendu asemenea si ca pomii de cari erau pline gradinile. Cu cătu se conservá mai bine sub granitia, cu atâta se stricara mai tare dupa desfiintare, asiá cătu intru toté ti-se pare a fi intratu unu spiritu de pustire, sè nu dicu vandalismu.

12. Studiale, ce se propuneau in classee a IV. normale despre cultur'a gradinelor, altuirea pomilor si despre stuparitul, le-a propus nu numai teoretice ca mai inainte, ci si practice, deprindendu pre elevi in gradin'a institutului atâtu cu plantarea, saparea si plivirea planetelor, cătu si cu stuparitulu, fiindu in gradina redicata si o stupina cu mai multe cosnitie. Mai alesu ii deprindea in altuirea merilor, perilo ru si ceresilor. Cape

avemu simplu a li dice: *indreptati-ve si incordati-ve atentiuinea asupr'a nôstra; essaminati pasu de pasu procedur'a nôstra, si — ve veti convinge, că — ceea-ce am facutu, am facutu intru interesulu causei si alu poporului.* —

Budapestă, in 5/17 aprilie 1875.

In modu semioficialu se publica, că Diet'a ung. are să se incheie la 13 său 14 mai; alegerile au se urme de la 1. pan' la 15 iuliu, era nou'a Dietă să se intrunescă in cele din urma dile ale lui augustu. —

Maiestea Sa, Imperatulu si Regele nostru mereu si continua in mare pompa si triumfu — vediut'a prin Dalmatia; ieri a petrecutu in Sibiu. Astădi petrece in Searădonă. —

Precum am anunțiatu in orulu 20, miercură trecuta, deputatii nationali au fost convocati la o siedintia de club; dorere insă, dintr-o cei ce la conferintele din 9 si 10 martiu au lipsit, să infacișari numai domnii: Dr. Polit, Dr. Costică si Stanescu. Aci intre altele s'a discutat de nou importantia si motivele enunciatu*clubului național facia do nou u guvernui*, si resultatul a fost, că inca o data s'a reconoscutu de toti, *fora exceptiune, buna politică si deplina rationabilitate a tacticei clubului*.

Dlu Dr. Mileticiu, desăfătoriu in Pesta, dupa unele informatiuni primite in parteculariu, a preferit a fi constrinsu să parască clubul, decătu să intre in discusiuni, cari l-ar fi putut face să-si reconosca gresielă facia de club.

Credemus că on. publicu alu nostru va prindece să din acestea natură cestionei. —

Mercură trecuta, deputatii dietali ai Aradului — urbe si comitat, cu exceptiunea d-lui Ant. Mocioni, dedera — dupa usului mai nou — unu banchetu de vr'o 20 de coverte, in onore ministrului b. Simonyi, carele este Aradu. Firescă că toastele nu poteau să lipsescă, și a disu unul si dlu Stanescu, precare foile magiare si germane abia lu-apucă, ca să faca capitalu dintr'insulu intru acelui inteleseu, că — ar fi salutatu in numele Romanilor aradani fusiunea partitelor ma-giare.

Noi dupa informatiuni positive potemua asigură, că nu acestu inteleseu a avutu toastu Dlu Stanescu; densulu simplu numai a amintit, că in adunarea generale a comitatului Aradu, a cărui 1/2 parti ale poporului facu romanii, scirea despre transformarea majorității Dietei in *partita liberală*, a fost primita cu bucuria si că déca guvernului si cu partita sa se va adeveri de adever-

ratu liberală, de buna séma că va fi spre binele poporului si alu patriei.

Va să dica, să spriimatu — nici cătu de pucinu in contra programei nationali si a adoptatei noue tactice. —

* * *

Joi'a trecuta, cu trenulu de mediasi sosi de la Sabiu in Aradu dlu Eppu I. Metianu, dejă dominecă trecuta consacratu, precum arăta corespondintă mai de la vale, si densulu, precum ni se reportă in data cu telegrafulu, fiu intempinat si salutat la gara de multime de credintiosi cu intregu consistoriu plenare, cu reprezentantă comunei de la biserică catedrale si alte corporatiuni. Aci dlu Dr. Vasiciu bineventă in numele Consistoriului pre multu doritulu archipastorii; apoi intr'unu lungu sru de trasure plecară la resedintia, unde in numele comunei si inteligintei aradane fu salutat de dlu parochu, asessore cons. si profesore I. Rusu. Parintele Eppu respuse in modulu seu elocinte si cu ceterioru de anime. Solenitatea a fost favorita de celu mai frumosu timpu. —

Consistoriulu aradanu — joi, ér Epitropă fondurilor comuni totu de acolo — viineri tóta diu'a lucrara pregatită astăzi necesari pentru sinodulu eparchiale dela dominecă Tomei. —

Precum inteleseram, Sinodulu episcopal, cu ocasiunea consacrării Pré sanctiei sale parintelui Eppu alu Aradului, a tienutu siedintie, unde intre altele a decretatua inaintarea parintelui protosincelu, Andrei Pappu de archimandritu, carea döra se va face chiar la dominecă Tomei, dupa instalarea in scaunu a parintelui Eppu; mai departe a decretatua sanctirea de preutu, adoca de sincelu, a parintelui protodiaconu Goldisiu din Aradu, carele — credemus din propriu sa viau, a imbranuitu cătu de bine totu diaconu! —

* * *

De asemenea ni s'a depesiatu si despre solen'a intempinare a prezantiei sale, döncă ore mai nainte, la gară Radnei, din partea preotiei, inteligintiei si a unui forte mare pru de popor din locu si din orasulu Lipova, cari cu dlu protopopu Tîaranu in frunte, in tre sunetul clopotelor din tóte turnurile si intre cele mai viue orări de fricire, salutata pre doritulu archipastorii. —

Sibiu, 30 martiu 1. aprile 1875.

(Consecrarea parintelui Ioanu Metianu de episcopu.) Ioanu Metianu alesu si intaritulu de episcopu pentru diecesea Aradului, astădi primi consecratuinea in biserică catedrală de aici prin pré sanctă sa parintele metropolitu Mironu Romanu, cu impreuna lucrarea a pré sanctiei sale parintelui Ioanu Popasu, alesu arhiepiscopu si metropolitu, actualu episcopu alu Caransebesului.

Mică catedrală era desu indesata de popor, dar nu indsiela care produce desordine, căci din astă privintia, — gratia precentiunei organelor publice, se despuse o assistintă carea pre cătu de o parte adângă la solenitate, pre de alta parte previne imbuldilă.

Decursulu ceremoniei nu-ju descriu, căci pre cătu e de frumosu, pre atătu de lesne lu-pôte fie cine să-lu scie si să-lu cunoșca din respectivele cărti bisericesci. In astă privintia nu se mai credeau noui, ci se urma ca la creată dejă. Crea iunii noue (rectius produce noue, ce tipiculu prevede, dar nu le provede,) sunt cuvintările ce episcopulu candu se consacra, le adresă celoru adunati. Asemenea cuvantare tienă, la consecratuinea sa, si parintele episcopu Ioanu Metianu. Temă-i-a fost: *amorea si increderea reciproca.* "Vi tramită acăstă cuvenire, dupa insemnările ce mi le-am potutu procura. Credu că va fi cetita cu placere si de bisericani si de lumeni, si că sub impressiunea ei, vor eschiamă toti, cum am eschiamat si eu: „*De ar dă bunul Ddieu ea amoreia si increderea reciproca să conduca toti pasii romanilor, pe veri ce terene si în veri ce lupte!* Că — diu, astădi se sente necessitatea mai multu de cătu veri candu!" Mai credu că acăstă cuventare va fi cetita cu desclinita bucuria de cei ce dorescu desvoltarea retoricei sacre, carea e mediloculu celu mai putint la desvoltarea nostra intelectuala si morală. Deci o facu să urme astă:

Pré sanctite sinbde archierescu!

Venerabili si iubiti frati!

„Este anulu alu 24-lea decandu preotescu Domnului si poporului nostru, preotescu din tóta anima si cu tóta bunavointă mea; este anulu alu 24-lea de candu din dărulu lui Ddieu am devenit pastoru si invetiatoriu clerului si poporului, pana aci incredintiatu grigie mele. Multe si felicită au fostu, intr'unu restimpu de aproape una patrua de seculu, greutăile impreunate cu implinirea chiamării mele; inse-totă acelea nu se potu asemenea cu sarcină archieresci ce primii astădi pe umerii mei.

„Candu stau amerită inaintea celui pré inaltu, carele pretotindea si tote le implinesc; candu cugetu la greutatea chiamării ce primescu astădi asupra-mi, candu socotu că de astădi inainte sum chiamat a fi pastoriul si invetatoriulu unei turme cuventărie de dieci de ori mai mari, unei diocese întrege, de aproape 600,000 de sufiete, si candu consideru căto si ce felin de sacrificie se ceru la implinirea atâtatoru detorintă grele: atunci trebuie să marturisescu, că momentul acestăi, carele mi-pune tóte acestea de o data — inaintea o-hitoru suflétului meu este celu mai insemnatu din tóte diilele vietiei mele!

„Asia este Pré sanctii parinti, si venerabili frati; eu recunoscu greutatea chiamării ce mi-o reproducu acestu momentu, o greutate destul de mare, si pentru timpuri mai bune, dar cu atătu mai sentibila in timpulu si imprejurările de astădi; recunoscu si asteptările si pretensiunile clerului si ale poporului die-

cesei mele către mine, ca către capulu tuturor afacerilor besericei diecesane, si daca totusi nu m'am speriatu de atătuă greutăti si nu m'am retrasu dela ele, ca să este: căci scindu eu din santă eva: gelia, basă religio-nei creștine, — „*că nici unu fru de peru nu cade de pe capulu omului fara de voi' lui Ddieu,*" am crediutu, si am tienutu, că Domnulu a binevoită, ca sarcină archierescă ce o primii astădi, si cada pe umerii mei si asiă da nu m'am retrasu dela archiereia, ca să nu me opunu vointă Celui pré naltu; nu m'am retrasu, ca să nu pecatiușeu naintea Domnului, „*dela carile sa îndrăpta pasii omului si carările lui;*" nu m'am retrasu ca să nu me osandescă mantuitoriu Cristosu, carele a disu: „*Celu ce iubește pre tata său pre mama, său pre fii, său casa său avere mai multu de cătu pre mine, nu este vrednicu de mine, si cine nu va luă crucea sa să vina după mine, nu este vrednicu de mine;*" Ioanu 10—41. Din acesto motive nu m'am retrasu, ci tocmai insufletită de credintă in Domnulu „*celu ce dă taria cei slabu si nepuțitosu,*" am primitu asupra sarcină cea grea archierescă, si pentru că m'am convinsu, că astăda a fostu dupa Ddieu si votă si dorintă clerului si a poporului diecesei mele, am primit'o, ca să mi să dăe prilegiu mai mare, si să am campu mai latu, dă ineră si mai incolu in vii'a Domnului, impreuna cu Pré sanctie vostre, venerabili parinti, si cu cejalați membri ai Bisericei noastre, ca să redică Domnului Sionu sanctu, Sionul mantuitorii noastre; am primit'o indemnătu de iubire pentru Casă lui Ddieu si pentru clerulu si poporulu nostru; am primit'o din indemnătu dragostei evanghelice, „*care totă le primește, totă le suferă, totă le rabă.*"

„Si intrădeveru, daca iubescu pre Ddieu si pre poporului lui celu credintiosu, cum asă pută să nu primește ori ce sarcini s'ar pune pe umerii mei pentru Ddieu si pentru poporului seu celu credintiosu! Si cum n'asi iubi eu pre Ddieu, carele a fostu indemnătu, scutul si ajutoriulu meu din pantecile mamei mele? Dar cum n'asi iubi si pre poporului lui celu credintiosu, fiindu eu nascutu in singul lui, si crescutu in braciele lui; cum n'asi iubi eu pre poporului credintiosu candu elu mi-a datu atătea semne de iubire, ajutandu-me să inaintezi la atăte demnită frumosă bisericesci, de cari m'am bucurat pona acumă, si me bucuru si astădi; cum nu l'asi iubi candu elu si la alegerea ultima de episcopu in Aradu mi-a arestatu atăta incredere si dragoste: diu daca iubescu pre Ddieu si pre credintiosulu nostru poporu, cum potemuu eu să respatescu iubirea Domnului si a poporului către mine, decătu erăsi numai prin iubirea mea către Domnulu si către popor, iubire ce purcede din dragoste evanghelică. Dragostea acăstă fă, Pré sanctilor parinti si venerabili frati, care mi-povetiști pasii mei in purtarea sarcinelor de pona acuma, cu este care me face să lasu tóte ale mele, si se urmediu evangheliai Domnului, si totu ea va fi conducătorea mea in totu restului dărulor vietiei mele, ea va fi care me va face să aducu sacrificie pentru clerulu si poporulu nostru si in viitoriu, ea me va face să fiu nu numai investiatoriu si pastoriul, dar si amici si parintele clerului si poporului, ce acuma se incredintedia grigie mele.

„Mare este puterea dragostei evanghelice, Pré sanctii parinti si venerabili frati! dragostea evanghelică este cea mai stralucita virtute creștină, pentru aceea si este ea te-

tandu dela comună Nasau du o rîpa, numita mai tardi „rip'a lui Marianu," a ingradit'o, si si-a facutu casa in ea, in carea a si morit. Aici ducea pre scolari, le aretă si ii invetiai acestu ramu de economia. Atătu din acăstă gradina, venduta dupa moarte lui cu 350 fl. m. c. la capitänul Reichel, pre calea licitațiunei, pentru acoperirea passivelor remase cam la 1200 m. c., cătu si din gradină de pamerit ușoare, pusa totu prin dinsalu in ordine si conservata in ea mai buna stare, se impărtășiu ultone prin districtu parte grăitis parte prolunga unu pretiu bagatelu. —

Ca vicariu foraneu episcopal in cele besorecesci:

1. A introdus o corespondentă mai regulată cu consistoriulu episcopal si cu juredictiunea militară, va să dica tóte corespondintele le improtocolă dupa datenă de atunci si lo dă numeru, precandu inainte de densulu se scriau numai pre nescari chărtie, cari firesc se perdeau. Protocoolele acestea tóte au perit spre daună comuna in a. 1848-9, luanu-le din besorece cum am amentit la inceputu despre archivu.

2. A regulat ușoare consistoriulu forului vicariate, respectiv protopopescu, propunendu ordinariatul de asessori spre confirmare pre cei mai bravi preuti, cum pre parochii: Ghergoriu Popu din Rebrisiora, Ioanu Popu din

Feldru, Iacobu Popu din Sangiorgiu, pre Clemente Lupșia din Ilva-nica pre Toma Albani din Sieuti, pre Mihaiu Popu din Nusfalău, era de aperitoriu a casatoriei si fiscu pre Ioanu Stefanu din Runcu, si pre Iacobu Siotropa de notariu. — Cu acesti-a judecătă in forulu primu in cele disciplinari si criminili, cum si in certele castatoricesci.

3. Propunendu si ca in tóte parohiele să fie numai preoti, cari au absolvit studiile teologice in seminariulu sistemizat si prin urmare voindu a emana copiale de successiunea levitică, a steruitu pentru edificarea de case parochiale, ci inca nu i-a succesu decătu in Tiha, Monorul si Rodna vechia, si asiă a fostu necesitată si dinsulu a recomandă la preotia după datena. Adeveratul că din cei recomandati numai cinci au fostu cu buchile din scolă normale a Nasaudului, ceialalti absolviscă clăssile gimnasiale si filosofice in scolare Blasius, ince nu avura talente a fire primiti in seminariu.

4. Vediendu vicariulu Marianu, că dacea ratiunilor despre proventele besorecesci si manipularea acestor numai prijudeictiunea militară are urmări reale si este de multe ori impreunata cu daună besorecesci — desi preocii aveau căte o chiacă, finindu numai masculi picti, — a facutu o reprezentatiune la inaltele locuri militari, in care — arestându dreptulu besorecanilor

ce-lu au in tota diecesă in dacea ratiunilor si manipularea averilor besorecesci si cumea de acestu droptu suntu despojati numai in granită militare, — a certu cu tóta energie, ca ratiunile să se predă in administratiunea clerului, sub control' si revissiunea vicariului ca a delegatului episcopului, ci n'a fost fericit a capătă o rezoluție favoritară si asiă a remas, cum a fost mai inainte, pana la desfintarea institutului de granită.

5. Dările si tassele indatenate sub predecesorii lui, ca ușu ne-interesat, le-a casăsatu, desti in alte protopopiate au mai remas.

6. A avut o statonica voită de a sterge unele abusuri si dateni role ce se observau cu ocasiunea unor fuctiuni preotesci spre daună besorecesci si de multe ori spre rusinea preotilor, d. e. pomenele cele multe după morti impreunate cu beaturi spirituoze, ospetile la boteze si pomulu dela nunti, si asiă strinsu a oprițu preotilor de a concedea la pomene beaturi, a merge la nunti si a sănti pomulu pentru care nu se astă rogătiune in euhilogiu. Totu odata oprițu preotesci dela boteze si demandă implinirea acestui-a in besoreca, era nu a casa ca mai inainte. — Ci nu departe a potutu merge, pentru că cei mai multi dintre preoti nu au voită a scrie de aceste ordinatiuni, firesc in interesulu lor, căci le placea a siede in fruntea mesei ca fa-

reșii, si a inchină cu pocalulu după datină prostilor. Apoi eum să nu santește ei pomii, candu căte 10 turte de cele mari erau a loru??!

Si ce scopu a avutu vicariulu Marianu cu oprirea acestora? — Ca poporul să nu facă spese multe si deserte, avându milioane de trebuințe, pentru cari trebuiau să spăsie.

7. Asemenea a voită să facă ce-va schimbări si in portulu naționale osebitu la sessulu femeiesc, de ess. ca să lase cojocăle si peptariele cele metassite, catrinile cele rosie si pestritie, cum să néframele cele mari cumpere tóte cu bani multi, — si in loculu acestor a să poarte cojocăle si peptariele albe bine lucrate, si in loculu néframele să poarte pelerie de paie, a caror' a impletire a si introdus-o in scolă fetișilor din Nasaud. Inse si cu acăstă intenție sânta nu a mersu de parte, — afară de impletirea peleriei de paie, in care a deprinsu binesioru pre fetele din ambe scările Nasaudului si a facutu progresu, portandu chiar si barbații atari pelerie facute de fetele lor, — pentru că pre-judicia si datini vecchi erodează dela parenti si străbuni numai prin cultura se potu desradea, si asiă a patit'o si elu casti imperatulu Iosif in secolul trecutu, că omenii nu l'au precepuit, desi cele intreprinse au fostu spre binele si folosulu lor.

meiu religiunie crestine: „Să iubesci prs Dlu Dilectului teu din tota inim'a, din totu s. flutulu teu si din tota virtutea ta, este antua si cea mai mare poruncă, ér a două asemenea acesteia este: „Să iubesci pe de aproapele teu ca insuti pre tine“ (Matheu XXI, 37—39.) Acestea sunt cele mai mari porunci ale religiuniei crestine, dela cari aterna tota legea si prorocfa; insusi Dlu si mantuitorul nostru Iisus Cristos din indemnul dragostei cătra némulu omene scu desinso din sinurile parintelui seu, si intemeia religiunies sa pe fundamentele celu eternu alu dragostei; dragoste facu pre apostoli domnului sè lase tóte: parinti, frati, socii, averi si case, si sè-i urmedie lui; dragoste ii-a insufletit u sè nu se sfiosca de greutatile, si necesurile ce intimpinau, fome, sete, prigoniri, si alte pericole de vietia; dragoste evangeliica facu atatia martiri ai credintier crestine. Tóte acestea si alte virtuti mari sunt fructele dragostei evangeliice, pentru aceea si apostolul nemurilor discătra Corinteni „de azi vorbi in limbe ingresci, de azi ave tota sciintia, tota credinta, in catu se mutu si muntii, de azi imparis tota avutia mea, si mi-asid dà trupulu meu se-lu buta, éra dragoste nu am, nimica nu sunt,“ cea ceva se dica: că tota credinta nostra, ori catu de mare ar fi aceea, tota sciintia, ori catu de inalta ar fi aceea, si chiar cele mai mari sacrificie de ar aduce cineva din partea sa, fara de dragoste evangeliica, n'au pretiu, n'au valoare.

„Unu adeveru acesta pre care lu-afldmu oru unde no intorecru privirea: de-lu vom cercă in trecutu, lu-vom afia pe tota paginile istoriei; de-lu vom cercă in prezinte, lu-vom esperia in tota dilele.

„Strabuni nostri atunci erau la gloria, atunci erau vediuti si — respectati, candu aveau dragoste intre sine. Biserica strabuna atunci era in stare a infrunta atacurile si persecutiunile candu intre toti ffi si domnia dragosteas evangeliica; indata ce slab acesta dragoste intre strabunii nostri, in loculu ei se veri ur'a si discordia, care totu deaun'a intra acolo, de unde s'a dusu dr agostea; ur'a si discordia, care röde radecin'a pomului dragoste, pana ce distrugce cu totulu. „Tota ceteata seu cas'acare se imparechidă intre sine, nu va stă,“ dice s. scriptura.

„Sunt frumose, sunt salutarie cinerele nostre institutiuni bisericesc, dar ele cumai asiá vor aduce roduri la timpulu seu, déca intre credintiosi bisericei va domni dragosteas evangeliica, la din contra ele vor remané numai „arama sunatoria si chimeala resunatoria.“

„Déca apostolii Domnului n'ar fi avutu dragoste evangeliica, ore cine ar fi latitu graurile Domnului pana la marginea pamantului? si cine ar fi adusu poruncile lui preste atatea veacuri din coci la noi? Asia este: apostolii domnului se iubidu dupa invetiatur'a mantuitorului, porunca noua datură se ve iubiti unulu pre altulu, precum si eu v'am iubuitu pro voi, ca se cundesc lumea, ca sunteti invetiatii moi,“ (Ioanu XIII—35.) din cari totu se inverderidă că numai dragosteas evangeliica poate destepă in omu aplecare la sacrificio pentru binele comunu.

Conduzu fiindu si eu, prezentiti parintu si venerabili frati, de semtiul acestei dragoste evangeliice, am lasatu totu ale mele, si am primitu asupra-mi crucea Domnului, ca se am ocasiune fericie a propagă pe unu terenu

mai estinsu dragosteas evangeliica. Dragosteas acesta o voiu duce eu clerului si poporului diecesei mole; eu va fi conduceator mea in chiamarea mea archierescă; dragosteas acela o voiu pastră eu totu de un'a, si o voiu cultivă din tota anim'a intre noi, pre santiilor parinti, si intre toti credintiosi nostri, clerici si laici, si deosebi intre aceia ai diecesei mele cu cari voiu imparis folose si sarcine, binele si greulu, pentru ea se simu un'a intru legatur'a pacii si a dragoste, — voiu cultivă acea dragoste si intre toti ffi patriei noastre fara dinferentia de limba si credintia, caci numai asiá vom implini legea lui Cristos carea suna: „Să iubesci pe de aproapele teu ca insuti pre tine.“ Dar fiindu totu darulu celu bunu pagora de sunu dela parintele luminilor, mai nainte de tota rogu pre acelu parinte pi è bunu, se me luminedio cu lumen'a dragoste, a inteleptunei, si a bunei intelegeri, ca se facu si se lucru numai aceea ce este spre binele nostu alu tuturora; rogu pe acelu parinte cerescu, se incununedie si se remunereditate tota ostenele presantielor vestre de pana acum, si din viitoru, aduse pe altariul santei noastre Bisericoi, si in fine imploru dela acela-si parinte cerescu asupratuturora darulu Domnului nostru Iisus Cristosu, si dragosteas lui Ddieu Tata, carea se fie eu noi in veci, amiu!“ —

In privint'a statuei „Stefanu celu mare“,

Cérta la fratii din Romania libera inca nu este inchisata si nici sperantia d'a se termină curendu.

„Comitetulu de resistintia din Bacău,“ celu-ce — precum sciu lectorii nostri, luau iniciativa in aceasta causa, tiene mortisius la planulu seu originale si pentru Berladu; pre-candu cercurile mai nalte, anume cele oficiose, chiar cu guvernul tieriei, voru se redice acelu monumentu — nu prin intreprindetori privati, ci din partea si cu spesele tieriei, intr'unu din capitale, si mai cu séma in Iasi.

Publicul nostru informatu firesce — fora tota partialitatea despre aceasta stare a lucrului, n'a grabit cu obolul seu; nu ni s'a tramisu, de cătu mintenu la inceputu, pana nu se nasce cer'ta, una contributiune de 1 fl. din partea d-lui de Lemény din Tomasievatu in Banatu. Dar ni s'a declarat din mai multu parti, ca — precum nu poate se fie cu cale, ca noi de aici se ne ingerim in disputa fratilor de dincolo, la o intrebare de atare natura, mai vertosu candu ca se as-ute totu mai multu de o certa complicata intr'o provincia si centru, si intr'o partita si guvernul; totu asemenea de altmuntre ni incumbe detorintia, de a ni spuno parerile noastre la obiectu in generalitate, tocmai pentru ca — n'preocupandu-nici intr'o parte, se contribuimus dora la com-planarea certei.

Opiniunile la noi sunt in generalitate — antau, ca: acolo unde avem statu si guvernul national, a acelora detorintia este, a se ingrijig de eternisarea prin monuminte a marilor figure istorice nationale, prin ale caror uertuti si merite am ajunsu de mai avem astatu autonoma nationala; si — numai

candu statul si guvernul nationale s'ar subtrage de la implinirea acestei detorintie, atunci — representantii mai fideli ai spiritului national ar si chiamati a pasi la medilou cu initiativa loru.

(Din acestu punctu de vedere, la noi pasirea ouorabilelui Comitetu din Bacău are unu meritu necontestabile intru atat'a, in catu a datu impulsul, ca cercurile mai nalte de statu se se puna in miscare si — precum pre frumosu constata dlu D. Gusti, ca „Iasi anii, zelosi si ei de sentimentul gloriei nationali, inca se so sgudue din apat'a loru“ precum intr'adeveru s'au si sguduitu intr'unu modu forte imbucuritoriu!)

A dö'a, ca: intre grelele imprejurari de astazi, se ne multiamu pururi, a fi despetatul ideile nationali din trecutu si a fi adusu tributul pietatei si reconosciintiei nationali din trecutu — in totalitate si generalitate; pentru ca — nu cumva specialisandu si particularisandu, se ni ingagiàmu fortele prestre mesura la trecutu si se negrigim u viitorulu.

(Din acestu punctu de vedere, si la noi se crede, — cea-ce vedem, ca se lamuresee prin partile Moldovei; ca — deocamdata ar fi deplinu indestitutoriu, ca Marele Stefanu se redice unu monumentu, cătu se poate de maretii, la unu punctu, in numele intregii române. Er pe temeiul insufletirei noastre pentru mareta umbra, se ni deschidem pungile si se contribuimus pentru institute de cultura nationala, ca totu atatea fortaretie — anume la acele puncturi, pre cari mai tare le vedem atacate si pericolitate de valurile inamicului strainismu.)

Atat'a e, cea-ce noi ne semtiram detori a dice la cestiune; er ca de incheiare nu potem a nu cită din „Gazeta de Bacău,“ nrul de la 16/28 martiu, urmatări a minunata ideia ce dlu colonelu D. Leca, in numele Comitetului de resistintia, propune guvernului ca se realisese — in locu de statu a lui Stefanu celu mare, déca tocma vré se mai infrumusetide Bucurescii cu unu monume ntu de insemnitate istorica.

Dlu Leca scrie:

„Din istoria nostra se scie, că toti domnii si omenii cei mari ai tieriei, au aspirat la unira nationala; că, acesta ideea, de si la unele natuni este noua, la noi este vecchia, si au fostu aspiratiunea tuturor bunilor patrioti; că acestei idei s'au devotat Eroi: Stefanu celu mare, Ioanu celu cumplit si Mihai Vitezul; că acestei duoi din urma sunt chiar martirii acestei ideie. Ei bine! Este o pagina din istoria nostra destul de trista, aceea, a divisiunelor nostre intestine. Se redicam simbolu de unire, si omulu caruia i se redica o merita din tota punturile de privire.

S'au redicam in Bucuresci statu a lui Vornicul Dumbrava, generalul lui Ioanu Voda, eroul de la Hotin si Jilesti, căruia i se taia cupulu pe piata Mosiloru. Pentru realizarea acestei ideie nationali punu la dispositiunii comitetului, ce s'ar insinti in Bucuresci pentru acest'a, sum'a de 500 lei nuoi.“

Acestea ar fi lucrurilu si intreprindere vicariului Marianu de 23 ani, adeca din Septembre 1823 pana in 2 iuliu 1846, candu lui Ddieu i-a placutu a-lu chiamă din asta lume dupa unu morbu de pluman, portata in 4 ani si capetatu din reccela, nedormire si petrecere cu oficirii in tempu de nopte cu ocasiunea tineriei essamenilor la scôlele tri-ovali din Monor, B-Prudu, Sangiorgiu, Telciu si Zagra in fauru 1843, fiindu că era din classeha hene-viventium si placea a face din di nöpte si din nöpte di, ceea-ce invetiasse adeca dela predecesorele seu.

E de insemnatu, că in anulu din urma a vietiei sale a avutu multe neplaceri din caus'a amestecarii sale in procesul inceputu mai antau de unii clerici in contra reotorului seminarie Basiliu Ratiu, si dupa eliminarea acestor din seminar continuatu, cu tota potentios'a veementia in contra episcopului Ioanu Lemeni, de profesorii: Simeonu Baranu, Gregoriu Moldvai, Iosifu Popu, Kutfalvi si Basiliu Popu, caror'a li-a succesu a trage in pertea loru si pre unii protopopi si anume: Toma Marcianu din Ocnă Desiului, Ioanu Dragomiru din Baiutiu, Ioanu Moiera din Bistritia, Stefanu Moldvai din Pinticul Teceu, Nicolau Manu din Sibiu, Ioanu Bochisiu din Tr. Milvanul si in urma pre vicariului Marianu, cari in urma perdiendu procesulu, va se dica nepotendu documenta cele date inain-

tea comisiunie orenduite dela Inaltele locuri si statatoria din comisarii Iosifu Gaganez, episcopulu Eperiesiului si Ioanu Csurgovics, prepositu alu capitulului din Unghvar, toti fura prin judecat'a saborului mare, adunatu ad hoc in Blasius, depusi din oficiale loru, afara de vicariulu Marianu si protopopulu Bistrisioi Maieru, cari cunoscendu-si ratecirele si rogandu-se de iertere de episcopulu loru, au remas in oficiale avute. — Judecat'a saborului mare fu aprobatu si de forul metropolitan din Strigonu, sub care sta episcop'i a Fagarasului ca sufragana. Fiindu că Marianu in calitat a sa de directore alu scôlelor stă sub jurodictiunea militare, pentru amestecarea in acestu procesu a avutu a suferi grole imputari dela comandantele trupelor imperatessi din Ardealu, Dr. Paulu Wenhardt, care nu numai i-a repropatu pasii facuti in acestu procesu, dar i-a si demandat strinsu se incete dela ori ce felu de procesu in contra episcopului si se se röge de iertare.

Scrisorile privitorie la acesta causa neplacuta li-a tienutu vicariulu Marianu totu la sene in celu mai mare secretu, nesciindu ce-ne-va despre dinsele, si osebitu scrisorile venite dela comandantele trupelor, si numai cu patru dile inaintea mortii sale mil-e a tramesu mie prin economulu dela cas'a educatoria militare, Vasiliu Motiu din Lesiu, cu aceste cuvinte: „Du-te la Macedonu, si

spune se le traméta episcopului Lemeni, se si-le baga in ochi.“ Eu nu le-am tramesu, ci le-am estit u si dupa aceea si eu le-am pestratu intre scriptele secrete, cari in se anulu 1849 se perdura impreuna cu altele.

Marianu a fostu de statura mica, de temperamentu sanginico-choleriu, prin urmare plecatu spre mania si ura, fiindu că pre cone incepea odata alu ura si persecută; éra uru si persecutatu din partea dinsului. Cam sumiciu, precum deobesce sunt Zagranii. Din partea religioasa era mai multu rationalistu, de a pururea cetea cărtile lui Barth, celu mai mare impugnatoriu a religiuniei revolate, in beseroteca totusi si facia cu poporul era popa bunu, va se dica scia facie forte bine pro fariseul.

Din biblia cetea multu Pentatechulu, nu in se din punctu de vedere religiosu, ci mai multu national, dicindu: Moise a fostu celu mai mare nationalistu pre lume, care a voituit a-si redică natuinea sa la cea mai mare trépta a culturei, si prin urmare deinde ca se-lu urmedie fiucare. De acera si dinsului avea de modelu pre Moise, propunendu-si priu scole a inainta cultur'a Romanilor, si in adeveru meritele lui in asta privintia sunt si vor remané eterne, si s'au recuoscute si pana a fostu in vietia chiar de Maiestatea Sa Imp. Ferdinandu, condecorandu-lu in a. 1839 cu

Diet'a Ungariei.

In siedint'a de luni 12 l. c. s'au presen-tat proiectul de lege pentru organisarea din nou a judecatorielor de prim'a instantia prin care proiectul se intentiunea reducerea acestora la numerul de 64. S'au votat apoi in siedint'a acesta si in speciale proiectul de lege pentru darea de cästig, precum si celu pentru darea dupa mine. —

In siedint'a de marti, 13 l. c. dupa cele formalii s'au cotit u trei-a óra mai multe proiecte de lege votate dejá. Dupa aceea urmă discussiunea asupra unui proiectu do lege cu privire la casele de la teatrulu magiar din Budapest, cari le-a redicatu fostul ministru Szapáry din capitalulu teatrului, in se foro convoica promergetoria a Dietei, carea este chiamata prin o lege speciale se contole die asupra acestui capitalu.

E. Simonyi, constatandu, ca fostul min. c. Szapáry a abusatu prin pasiul seu de legile existente, cere ca Diet'a se puna in stare de acusa pre fostul ministru, caci a bagat in investiunii bani de cari nu potea se dis-puna foro convoica pre-alabile a Dietei.

Acesta propunere fu sprinjinita de mai multi partisani ai lui Simonyi din stang'a extrema.

S. Mileticiu constata, ca proiectul de sub intrebare este inca o proba, ca guvernul si legalatiunea Ungariei s'au indatenata a identifică natuinea magiara si interesele acestei-a cu insusi statul si chiamarea acestui-a, si astu-feliu a intrebuintat a vereea statului pentru scopuri magiare, va se dica a abusa de ea, desi prin §-lu 7 alu articolului de lege 44 din 1869 se dispune apriatu, ca statul si detorul se se ingrigesc ca in institutiile de statu se se poate cultivă cetatenii de diferite nationalităti in limb'a loru materna. De aci vorbitoriu deduce nedreptatirea proiectului de sub intrebare, si de ar fi elu membru a avutei natuuni magiare, dice că i-ar fi chiar rusine se intrebuintat die bictii crucerasi ai seracelor natuinalităti nemagiare pontru institutie de petrecere in folosulu natuinalităti magiare, pre candu institutiile de investiamentu aceloralte natuinalităti din Ungaria se incibidu. — Astu-feliu protestă contra ataror proceduri si ceri respingerea proiectului de sub intrebare.

L. Tisza replica antevorbitorialui, ca proiectul de sub interbare nu cere nöue sacrificie; apoi inchiderea scolelor a avutu cauza sa, caci regimul nu poate se sufera immultirea unei tenerimi contra intereselor statului si a cetatenilor peste totu, er in institutiile acestea se dajunimii o crescere de asta natura.

M. Politiu chiarifica pusetiunea ocupata de Mileticiu, arctandu că vorb'a e: poate oare se discute in cas'a legoatorica a Ungariei afacerile unui teatru ce servește la desvoltarea numai a unei natuinalităti din acestea

monet'a de auru, pentru meritele sale puse pre terenul scolasticu, o onore care pre tem-purele aceliei era intre raritati. *)

*) Despre denumirea lui Marianu de catechetu autoriu dice: „cam la a. 1823,“ er de denumirea de investitoriu: „pare-mi-se la a. 1826,“ va se dica nu i securu. Acestea date se poteau constata cu tota securitate, ba poate se mai poteau eruă si alte lucruri si date interesanti, deoarece ca prin o minune au scapatu protocolele directiunii scolari normali din timpurile vecchi si pana acum. Inse ce se vedi, unul din acelea acuma a disparut. Petru l'a datu lui Pavelu, Pavelu nu l'a primitu si asiá ceta ce n'a perit in tempulu revolutiunii, s'a ingropatu acuma. De altmentrenea la noi este moda a pune man'a pre documente si a nu lo mai areta nimenvi. De aci veri unu documentu, te intréba că ce-ti trebuesce, că-ti va da elu ori ce date, inse documentul să-l decopiedi nu-lu capeti. Mai in anii trecuri facuse dl. Ioachim Muresianu propunerea, ca cei ce prosiedu documente să-l depuna la administratiunea fondurelor, să se inregistredia totu, să se asiede in unu scri-niu separatu, deunde să-l se scote cine va ave lipsa de ele prelunga reversu; dar propunerea a remas in proponere ca multe altele numai pre papiru. Asiá merge la noi cu multe lucruri. Ce e cauza?....

N. Tr.

(Va urmá)

tiéra? — Vorbitorul deduce și din casulu presentă, că majoritatea Dietei consideră Ungaria de unu statu *nationale*, căci altcum nu ar potă obveni în Dieta desbaterea asupra unui atare teatru. Reflectă însă aci că Ungaria nu e statu național, ci e statu alu *nationalităților*, căci desă majoritatea parlamentului Ungariei a decretată acăsta tiéra de patria magiara, totusi acăsta otărire e fora pretiu si base, de ora co statistică arăta, că nationalitățile nemagiare sunt în majoritate în acăsta tiéra. Astu-feliu pretinde dlu Politu că — dacă se discute în Dieta afacerile de teatru ale unui naționalitate, atunci să se desbată și ale celor alalte; după ce îngă acăstă nu se face, cere respingerea proiectului din cestiune, ca a unui-a ce nu trădează despă o afacere publică a tierei, ei de un'a privată, a unei naționalități din acăsta patria.

C. Tisza se sculă apoi să respunda lui Politu. Elu replică, că nu este cestiune de pricepere — după cum dice Politu, ci este o cestiune de legalitate existență Ungariei ca statu național ale magiarii, căci în tōte statele locușeu ceta tieni de diverse naționalități, dar statulu are unu nume, și astu-feliu colo e statulu francesc, cole celu serbu, mai colea celu romanu si aici celu magiara. Dupa acestea apoi face atentu pe Politu, că desă santiștă locului de unde vorbesce lu-scutesce și asiā de candu e în Dieta totu merou se nisulă a constată deosebirea intre statulu național și si celu alu naționalităților, cercendu a demonstră că Ungaria cade în categoriă cestoru din urma, — totusi să fie cu bagare-de-săma că să nu incerce a populariză atari ideie pre vre o cale și afora de Dieta, căci atunci nu i va amblă bine, și se va convinge, că statulu magiara are inca poterea de a spulberă pe inimicii soi. (Applause indelungate.)

Dupa acestea s'a primitu proiectul de base a desbaterei speciale si s'a votatu și în speciale foră ce-va modificatiuni. —

In siedintă de miercuri 24 l. c. s'au votatu unele modificatiuni ne-insemnate în proiecto de legi asupra dărilor noue si apoi sumă pentru repararea castelului din Unindiora. In urma s'a alesu o comisiune de 15 insi pentru revederea si modificarea in parto a regulamentului casei, si cu acestă siedintă a se redică. —

Bibliografia

(*Scriserile complete ale lui V. Alessandri*) Librari'a Socecu & Comp. din Bucurescii, calea Mogosioei nr. 7, anuncie aparitiunea primei serie a scriserilor lui Vasilie Alessandri — „Teatru,” 4 volume 8° formatu Charpentieru, chartia velina, tipariu elegante.

De vendiare la tote librăriile din tiéra pre langa pretiulu de 20 lei noui pentru 4 volume.

Spre finele lunei maiu anulu curențe va apără seri'a II. „Poesie” si pe la finele lui octobre seri'a III. „Prosa” de D. Vas. Alessandri, caroru serie vor urmă imediatu *Poesiele lui Dim. Bolintineanu*.

* („Scarlatu,”) romanu originale de I. C. Fundescu, a aparutu in Bucurescii la tipografiă națională — C. N. Radulescu, strat'a academiei nr. 24, de unde se si poate procură pre langa pretiulu de 2 lei noui. Formatulu e 8° pe 230 pagine.

* (Cea mai noă carte de bucate, a bucatării romane, franceze, germane si magiare de I. Hentiescu.) O carte buna si practica de bucatărie care cuprinde in sine maestră bucatăriei espusa in forma usioru de incepuru si acăstă atău pentru clăssile superioare cătu si pentru clăssile midilocie ale societății noastre, este o trebuință într'adeveru semită in literatură romana. Din consideraționă că maestră bucatăriei in decursul timpului s'a cultivat atău de multu, incătu merită a se numi artă, caroră desvoltandu-se cu deosebire de francezii eci forte debaci si influențata do sciințele naturali cu deosebire, a ajunsu dejă la unu gradu inaltu de perfecție.

Avendu in vedere scopulu de a familiariza pe romani cu acăsta arta asiā după cum s'a desvoltat ea pana in diu'a de astadi, autorul acestei cărti s'a nisutu a compune si publică unu opu, carele fiindu prelucratu dupa cele mai bune cărti de bucate romane, franceze, germane si magiare, să impla lacună simtita in acăsta privintia in literatura romana si totu-de-oata să se deo economelor unu manualu, carele cuprinde in sine

maestră bucatăriei rationali cu deosebitu respectu la dietetică si sciintă naturale.

Ea cuprinde recetele a găsi in modulu celu mai potrivită tōte bucatele de carne, pesco, zarzvaturi si alcaturi, supe, sosuri, fripturi, salaturi, compoturi, prajituri si cofeturi, smanturii, cataragiuri, essentie, siodori, gelatine, inghiaturi si beuturi forte gustosé.

— Asemenea cuprinde conducerea in a ingroziă ferbendu si useandu, a ferbo in aburi si a tiené pomele prospete, spre a le conservă in tinichele si spre a le mură in ocetu si vinu-arsu, atău cătu si la manouri paserilor si altoru fripturi la ori ce felu de mancare. — Apoi terminii technici in bucatărie, explicarea celor 15 ilustratiuni xilografice ce cuprinde, pentru art'a de translatu, — manouri tacamurilor de măsa si cuina, — asiedierea mesei si servitiulu la măsa.

E unu volumu de 45 de colo său 720 de pagine in 8° cu titula, registru despre cenusu si cu o invalidore (legatura,) eleganta colorata, precum si ornata cu 15 ilustratiuni xilografice despre art'a de translatu.

Acăsta carte apare in dōue tomuri, din caru celu d'antaiu cuprinde 20 de căle tiparite, esindu tooma acuma de sub prosa si se va spediea de a rendulu pl. t. prenumeranti, a caror numo se va tipari la calcălul acestui opu, — de aceea se recore ca subsemnatul loru sa fia chiare si lamurite; tonul alu doilea insă apare la 1. iuliu 1875, si cuprinde cătu 21 pana la sfarsitulu opului, registru si invalidore colorata, precum si insemnarea pl. t. subscritorilor.

Celu ce va depune banii in nainte, capeta opulu cu pretiulu moderat u 2 fl. v. a. său 5 lei nuoi. — Dupa ce va fi esitu opulu, adeca in luna augustu 1875, vine a se vinde cartecca cu pretiulu fisat u 3 fl. v. a. său 7 lei nuoi.

Colectantii primescu dela 6 abonenti o bonificatiune de 6% si suntu indreptati a-si detrage acăsta provisiune dela sum'a expediuita prin avisu postalu in patria nostra, ér a in strainetate in bani găt'a dela sum'a ce se va tramita franco prin posta.

Colectantii, cari voru spedui pretiulu dela 12 exemplar, primescu unu exemplar, pluriu, ér cei ce espediesc pretiulu dela 24 de exemplar, primescu două exemplar gratis.

Abonamintele se potu face prin tōte liberariele, ori de a dreptu la liberarii-editori Frank et Dressnandt in Brasovu (Kronstadt,) in Transilvania. —

* (Cantările românești de la Ingropatiuni.) Amorea si pietatea celor vii catra reposatii sei sa arătă in căle mai eclatanti si caldărōse expresiuni in poporulu romanu totu-dea un'a pana astadi in tipulu tanguirei la cosgiugul celor adormiti. — Innij folositi la astrucare purcedu dupa genul poporului din adunulca animei atău iatostala cătu si in melodia loru. Din acăsta cauză aceste cantări sunt forte interesanti si frumosé.

Pentru aceea s'a indemnăt subscrisulu a desige in note musicali Cantările Prohodului intru unu opu sub numele: *Austruare, sau Cantările la Ingropatiune, si anume a le compune in trei voci barbatesci*.

Melodiele sunt cele vechi originali folosite si acum pre la Bisericele noastre. Ele au din acestu respectu unu protiu forte mare, si ar fi o dauna nereparabile a nu le pastră pre vecio.

Totu Intelegintele scio: cătu combinație si ostenela recero lipsarea melodielor, ritmisarea loru. Subscrisulu de mai multi ani suscepndu acestu opu mare, l'a si terminat, si la dorintă expresa lu-dă la lumina; pentru că a sositu tempulu că să cunoască lumea civilisată: ce tesauru ne-pretiuveru are naționala Romana si in Cantările sale de Ingropatiune.

Caus'a, pentru care Cantările aceste sunt compuse in trei voci barbatesci si ca mai usioru să se poată executa, si trei insi se fia in stare e căntă in armonia totu produsului.

Pretiulu unui exemplar pentru Biserici, DD. preoti, cantori, si docenti e: 2 fl. v. a., ér pentru altii. 4 fl. v. a.

Banii de prenumeratiune se plateșeu anticipative pana in 15 maiu 1874 la subscrisulu.

Dupa spirarea acestui terminu pretiulu unui exemplar va fi 6 fl. v. a.

DD. Colectanti dupa 10 exemplar prenumerante, voru capetă unu exemplar gratis. — Gherla, in 24 iuliu 1875. Michaelu Sierbanu m. p. Canonicu.

Convocare.

Spre a ne contielege in caus'a ameliorării sorteii noastre preotiesci, facia cu vitregile jurări presinti, din insarcinarea colegilor mei dela ven. scaunu protopopescu alu Temisiorii, — invitu prin acăstă pe onorata preotie tractuala din protopresbiteratul Temisiorii la o tienenda conferintă ad hoc pe joi după s. Pasci, deminetă la 9 ore, in sala Dlu Protopenu Dreghiciu; sunt rogati deci

toti domnii preoti tractuali, ca — considerandu seriositatea si importantia cestiunei pertractande, anume *starea misera materiala a noastră*, si bine voiésca a participă cu totii la amintită conferintă.

Iosifu Radneantiu mp.
Parochu si asosore la scaunulu protopopescu alu Temisiorii. —

Publicatiune.

In consecintă a anunciatului meu din 8/20 martiu a. c. publicat u nrulu 15 alu Albinei, pe temeiu mai multoru voci competinti ce intr'aceea mi se comunicara, prin acăstă vinu a convocă pre toti membrii si oficiantii comitetului Reuniunei generale a investitorilor romani gr. or. din diecesea Aradului, la siedintia pregatitoare de cele necesari pentru adunarea generală, pe mercuri după santele pasci, adeca in 16/28 aprilie a. c. la 10 ore nainte de medieadi in Aradu.

Credu că totu pre acelu timpu s'ar poté intruni si comisiunile pentru de a-si termină afacerile cu cari sunt insarcinate.

Er in cătu pentru adunarea generală a Reuniunei, ce este convocata pe joi după santele pasci, facu atentii pre domnii membri, cumea totu pre acea dia avendu a se adună si Consistoriulu pleuariu in Aradu, de la care subsemnatul abiā va fi in stare de a se absentă, din acăstă cauza siedintă a prima a adunării generale o desigur pe orele de joi după medieadi, incependu de la 3 ore.

Multele propunerii ce mis'au facutu din mai multe părți, dar pre cari nu m'am potutu decide a le publica si desbate foră co'ntielegere pre-alabile eu mai multi, inca remanu rezervate comitetului.

Budapest, in 17 aprilie n. 1875.

V. Babesiu, mp.
presedintele Reuniunei.

RESPUNSURI:

Dlu A. M. in S. Cian: In imbuldial'a cea mare, trebuie se tienem unu rondu intra publicare. A dostre se unu foarte lunga, nu se potu pripit; dar va urmă curențu. —

Dloru E. A. in B. si E. G. in L.: Bine; ne invomu se publică una legă magiara pentru pensiunile si provisoriile investitorilor, firescă insă după santele pasci.

Pentru vacantea statuie investitoră se din comun'a Unipu, cottulu Timisiului, protopresb. Jebelului, se scrie concursu pana in 20 apriliu a. c. st. v.

Spre ocuparea postului de investitoriu romanu gr. or. in Comuna Monostor, Comitatul Timisiorii, — care postu este indiestratu cu emolumentele urmatore: 160 fl. v. a. bani annuali, 6 fl. pausiale, 69 meti de grâu, 4 orgie de lemnu pentru investitoriu, 18 orgie de paie, din cari are a se incalzdi scolă; 2 lantie de pamant aratoriu de I. classe; cartiru acomodat cu 1/2 jugeru de gradina pentru legum, si se deschide Concursu pana in 4 septembrii dela prim'a publicare, pana candu concurrentii au a substerne resursele loru bino intocmiti, in intocmisiu Statutului org. — domnului inspectore scolaru Nicolau Cosariciu in Timisiora — si a se prezenta in comună spre aretarea desteritatii in Cantu si Tipieu. —

Monostor, 28 martiu 1875.
2-3 Comitetulu parochialu.

Pentru vacanța parochia din comun'a Susani, protopopiatulu Fagetului, prin acăstă se scrie din nou concursu.

Emolumentele sunt: Una sessiune parochială de 32 jugere, stolă si birulu dela 120 de case si 1/2 jugeru de gradina intravilană.

Doritorii de a ocupă acestu postu au a-si substerne resursele loru, instruite in sensulu statutului org. bisericescu si adresate comitetului parochialu, — domnului protop. Atanasiu Ioanovicu in Faget, pona la 15 apriliu 1875 v. candu se va tiné si alegerea Susani in 23 martiu 1875.

2-3 Comitetulu parochialu.

Pentru vacantea parochia gr. or. romana din comun'a Dragsina, cottulu Timisiului, protopatulu Jebelului, se scrie concursu pana in 20 apriliu 1875.

Emolumentele sunt: Una sesiune parochială, stola, indatinata, birulu de la 80 de case si 10 oche, ér dela 22 case si 5 oche de bucate. Doritorii de a ocupă acăstă parochia au a-si tramito resursele, instruite in sensulu statutului org. si adresate comitetului parochialu, cătra dlu protopopu Alessandru Ioanovicu in Zsobel.

Dragosina, in 10 martiu 1875.
3-3 Comitetulu parochialu.

Pentru vacantea statuie investitoră se din comun'a Unipu, cottulu Timisiului, protopresb. Jebelului, se scrie concursu pana in 20 apriliu a. c. st. v.

Emolumentele sunt: 75 fl. 50 cr. in bani, 20 meti de grâu, 20 meti de cucerudiu, 50 lb. de sare, 15 lb. de luminări, 100 lb. de clisa, 6 stengeni de lemn, si 3 stengeni pentru incalzirea scolei, 10 fl. pentru conferintă, 5 fl. pentru hârtia si negră, 3 jugere de pamant estrivalanu si cortelul liberu cu 1/2 jugeru de gradina.

Doritorii de a ocupă acestu postu au a-si tramito resursele, instruite cu tōte documentele prescrise in stat. org. bis. si adresate cătra comitetului paroch. — cătra preon. protopresbiteru Alessandru Ioanovicu in Zsobel.

Unipu, in 10 martiu 1875.
3-3 Comitetulu parochialu.

Diu

DEMETRIU MIHAILESCU

II Pesta

se recomanda onoratului publicu romanu pentru ori-ce afaceri comerciale ca comisiunari si speditori pentru Orientu.

Locuintă: Waitzergasse Nr. 16,
I. Stock.

Loculu de cura

INSUL'A MARGARETEI,

in nemeditocita apropiare de capital'a Budapest.

Temperatură fantanelor artesice de 35° R. — Cade de porcelanu si de marmure, precum si separate in pietre, si cu aparate de dusie, — parte de parc mărete, — 300 de odai provozante cu totu confortul, — salone de conversație, — gazete din tierra si strainetate, — muzica pre fie-care dia.

Morburile intru cari ap'a insulei Margaretei s'a folosin cu succes favorabil sunt:

Podagru, — reumele la incheieturi, de musculi si de nervi, — inflamările cronice de incheieturi si de piele, — contractiunile si intepenirile după podagru, vătemari esterne si tifus; bôtele chronice de piele; — dorerile ce provinu de la vătemari din afara scu de versat; — plaguele doreroze; — pêtră din besica; — impedecările in monstruajne, etc. etc.

Sau folosin cu buna succesi termale in intru, la morbul catarului chronic de stomacu, si de pantecă. — Pe insulă se află spiceria. Dr. Verzar este medicul ord.

Se concede scadimenti in pretiu — la abonamentele său cumpărare imprenuta de bilete pentru bai si pentru vaporu.

Locuitorilor pe insulă li se facu favoruri atău la bai, cătu si la vaporu.

Comunicare cu capital'a in fie-care ora cu vaporu.